

KONTROLNÍ OTÁZKY - PŘÍPRAVA NA BIŘMOVÁNÍ

Co je to svátost? (3 znaky)

- Vnější znamení
- Ustanovení Ježíšem Kristem.
- Vnitřní milost, kterou v nich Ježíš Kristus působí.

Co je to milost?

Je to vnitřní pomoc nebo také dar, který nám Bůh dává k naší spáse.

Jaké dva druhy milosti rozlišujeme?

Milost posvěcující a milost pomáhající.

Co svátosti působí?

Udílejí nebo rozmnožují posvěcující milost (tedy nadpřirozený život) a každá svátost udílí také zvláštní pomáhající milost.

Kolik je svátostí a jak se nazývají?

Křest, biřmování, kněžské svěcení,
zpověď, Eucharistie, pomazání nemocných
manželství.

Jmenuj svátosti (duchovně) živých a zemřelých!

Svátosti živých: biřmování, kněžské svěcení, Eucharistie, pomazání nemocných, manželství.

Svátosti mrtvých: Křest a zpověď.

Které svátosti vtiskují do duši nesmazatelné znamení?

Křest, biřmování a kněžské svěcení, proto je můžeme přijmou jen jednou

Odkud mají svátosti svoji sílu?

Od Toho, kdo je ustanovil (tedy od Pána Ježíše Krista).

Co jsou to svátostiny? (3 znaky)

Jsou to od Církve ustanovená znamení, která nám pomáhají ke spáse.

(Vnější znamení, vnitřní pomáhající milost, ustanovení od Církve)

Čím se svátostiny liší od svátostí?

Svátosti ustanovil Ježíš Kristus, svátostiny ustanovila Církev.

Svátosti jsou nezměnitelné, svátostiny mohou být ustanoveny nové.

Některé svátosti (křest, zpověď) působí milost posvěcující, svátostiny milost posvěcují rozmnožují, ale nepůsobí.

Jmenuj některé svátostiny!

Např.: Svěcení růženců, vody, svící, obrazů a soch Pána Ježíše, Panny Marie a svatých. Řeholní sliby, svěcení opata nebo abatyše. Nižší kněžská svěcení. Žehnání se svěcenou vodou. Žehnání domů, polí, aut, jízdních kol, zvířat a dobytka. Atd. atd.

Co je zdrojem křesťanské nebo-li katolické víry?

Písmo svaté.

Posvátná Tradice.

Učitelství úřad Církve

Z jakých částí se skládá Písmo Svaté?

Z Nového a Starého zákona.

O čem pojednává Starý zákon?

O stvoření světa a člověka Bohem, o hříchu lidí a Božím úsilí alespoň jeden vyvolený židovský národ a s ním i všechny lidi opět přivést k sobě.

Na koho lidé Starého zákona čekali?

Na Mesiáše, tj. Spasitele nebo-li Vykupitele.

Kdo je oním Mesiášem, na kterého lidé Starého zákona čekali?

Pán Ježíš Kristus.

O čem pojednává Nový zákon?

O životě, učení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, a o víře apoštolů a prvních křesťanů.

Z jakých částí se skládá Nový zákon?

Ze čtyř Evangelíí, Skutků apoštolských, listů apoštolů a knihy Apokalypsy - Zjevení sv. apoštola Jana.

Jak se jmenují ti, kdo napsali čtyři Evangelia?

Sv. Matouš, sv. Marek, sv. Lukáš a sv. Jan.

Kdo inspiroval lidi, kteří napsali jednotlivé části Písma svatého?

Duch Svatý.

Kdo jsou to apoštolové?

12 mužů, které Pán Ježíš vyvolil, aby jim sdělil své učení a založil na nich svoji Církev.

Vyjmenuj alespoň některé apoštoly!

Sv. Petr (zvaný také Šimon Petr), sv. Ondřej,

sv. Jakub Větší (syn Zebedeův), sv. Jan,

sv. Filip,

sv. Bartoloměj, sv. Tomáš,

sv. Matouš,

sv. Jakub Menší (syn Alfeův), sv. Juda Tadeáš,

sv. Šimon (zvaný horlivec) a Jidáš Iškariotský.

Později byl na místo Jidáše zvolen sv. Matěj.

K nim jako „apoštol národů“ byl připočten apoštol sv. Pavel.

Koho Pán Ježíš určil, aby byl hlavou apoštolů a tedy i viditelnou hlavou Církev?

Sv. apoštol Petra.

Ve které knize Nového Zákona čteme o tom, jak apoštolové udíleli svátost biřmování?

Skutky apoštolské (8, 14-17)

Jak udíleli apoštolové biřmování a co se při tom dělo?

Svátost biřmování udíleli vkládáním rukou a na biřmované sestoupil Duch Svatý.

Odkud měli apoštolové moc udílet svátost biřmování?

Moc k tomu dostali od Ježíše Krista.

Kdy sami apoštolové přijali Ducha Svatého a proč?

V 2. kapitole Skutků apoštolských čteme, jak na apoštoly o Letnicích sestoupil Duch Svatý, aby je posílil a aby své hlásání víry v Ježíše Krista doprovázeli zázraky.

Kdo ustanovil svátost biřmování?

Ježíš Kristus.

Komu předali apoštolové moc udílet biřmování?

Tuto moc předali svým nástupcům - biskupům.

Kdo může udílet svátost biřmování?

Pouze biskupové a výjimečně kněží, kteří k tomu jsou pověřeni.

Čím začal Ježíš Kristus, když zakládal svou církev?

Tím, že kolem sebe shromáždil učedníky a z nich vyvolil 12 apoštolů v čele se svatým Petrem, jako svým zástupcem.

Jakými slovy Ježíš Kristus ustanovil sv. Petra za svého zástupce na zemi?

Pán Ježíš sv. Petrovi řekl: „Ty jsi Petr - skála a na té skále postavím svou církev a brány pekelné ji nepřemohou“ (Mt 16,16).

Proč založil Pán Ježíš svoji církev?

Aby všechny lidi učila, posvěcovala a vedla do nebe, protože my, jako slabí lidé, potřebujeme Boží pomoc, abychom do nebe došli.

Která tři poslání (úřady či úkoly) Ježíš Kristus své církvi svěřil?

Úřad učitelský (Mt 28,19), kněžský (Mt 28,19) a pastýřský (Mt 28,20).

Jak Ježíš Kristus své založení církve dokončil?

Sesláním Ducha Svatého, který sestoupil na Pannu Marii a apoštoly o svátku Letnic.

Jak Duch Svatý v církvi působí?

Činí církev neomylnou, když církev všude na světě a v každé době shodně vyznává a učí to, co se týká víry a mravů, nebo když totéž učí biskupové společně s papežem nebo i sám papež.

Kdo je nástupce sv. Petra?

Papež, zvaný také Svatý otec, který je biskupem města Říma (protože sv. Petr zemřel jako římský biskup).

Co je posláním papeže?

Být nástupcem sv. Petra, zástupcem (náměstkem) Kristovým na zemi, a jako viditelná hlava církve učit a bránit katolickou víru a mravy, a sjednocovat všechny křesťany.

Kdo jsou nástupci apoštolů?

Biskupové.

Co je posláním biskupů?

Vést své diecéze a jako nástupci apoštolů v jednotě s papežem učit a bránit katolickou víru a mravy a udílet především svátosti biřmování a kněžství.

Jak se jmenuje biskup tvé diecéze?

Pražská arcidiecéze: arcibiskup Dominik kardinál Duka, primas český
Olomoucká arcidiecéze: arcibiskup Jan Graubner, metropolita moravský
Královéhradecká diecéze: biskup Jan Vokál
Brněnská diecéze: biskup Vojtěch Cikrle

Co učí sv. Pavel o Církvi?

V listu Římanům (12 kap, verš 4) říká, že Církev je mystické (tajemné) Tělo Ježíše Krista a věřící jsou částí tohoto těla.

Co je to apoštolská posloupnost?

Nepřerušená řada biskupských svěcení od některého z apoštolů k dnešním biskupům.

Co je úkolem učitelského úřadu Církve?

Uchovat a předávat Kristovo učení.

Co je to Posvátná Tradice?

Ústní předávání Kristova poselství, které se provádí od počátku křesťanství.

Může se Církev v učení o víře a mravech mýlit?

Ne, protože jí Pán Ježíš udělil dar neomylnosti.

Komu v Církvi přísluší dar neomylnosti?

Papeži, když buď sám anebo spolu s biskupy vyhláší pro celou Církev závazné rozhodnutí o víře a mravech.

Co je cílem kněžského úřadu Církve?

Posvěcování všech lidí.

Jak vykonává Církev kněžský úřad především?

Udělováním svátostí.

Co je nejposvátnějším úkolem Církve?

Slavit bohoslužby.

Jak vykonává Církev pastýřský úřad?

Vede nás ke křesťanskému životu.

Jak zní pět církevních přikázání?

1. O nedělích a zasvěcených svátcích se účastnit mše svaté a zachovat pracovní klid.
2. Vyzpovídat se ze svých hříchů aspoň jednou za rok.
3. Přijmout Svátost oltářní aspoň ve velikonoční době.
4. Zdržovat se od požívání masa a zachovávat půst újmy ve stanovené dny.
5. Přispívat Církvi na její potřeby.

Které dny jsou zasvěcené svátky (v ČR)?

slavnost Narození Páně (25.12.)
slavnost Matky Boží, Panny Marie (1.1.)

Kdo spravuje učitelský úřad Církve?

Papež a biskupové, kteří jsou s ním v jednotě.

Co je úkolem učitelského úřadu Církve?

Uchovávat, hájit a zvěstovat učení Kristovo.

Proč se Církev nemůže mýlit, když závazně učí o víře a mravech?

Protože Kristus chrání svoji Církev mocí Ducha Svatého.

Kdo je to biskup? (3 znaky)

Nástupce apoštolů.

Nositel nevyšší kněžské moci.

Nejvyšší pastýř své diecéze.

Jmenuj odznaky biskupa a jejich význam!

Mitra znamená Starý a Nový zákon a tedy to, že biskup je ochránce zvěstovatel Božího zjevení. (Učitelský úřad Církve)

Berla je znamení pastýřské moci. (Pastýřský úřad Církve)

Pektorál (náprsní kříž) znamená, že biskup má být s Kristem niterně spojen a také připraven pro víru snášet utrpení a přinášet oběti. (Kněžský úřad Církve)

Prsten znamená věrnost ke Kristu a k Církvi.

Je více Bohů, když se modlíme k Bohu Otci, Synu i Duchu Svatému?

Je jen jediný Bůh a jediného Boha uctíváme.

Kolik je božských osob? Jmenuj je!

V jediném Bohu jsou tři osoby: Otec, Syn a Duch Svatý.

Co pro nás tři božské osoby vykonali?

Bůh Otec nás stvořil, Bůh Syn nás vykoupil a Bůh Duch Svatý nás posvěcuje.

Co Bůh miluje a co Bůh nenávidí?

Bůh miluje dobro a nenávidí zlo.

Je před Bohem něco skryté?

Před Bohem není nic skryté, neboť Bůh vše vidí, vše slyší a vše ví. Proto také říkáme, že je Všemohoucí a Vševedoucí.

Kde nám Bůh sdělil, co máme konat a čeho se varovat?

Když nám dal rozum a s tím i svědomí a když Mojžíšovi předal Desatero přikázání.

Co je to svědomí?

Úsudek rozumu, který říká co je dobré a co je zlé. Svědomí člověka nabádá konat dobro a chránit se zla, chválí, když tak konal, a obviňuje (hryže), když tak nekonal.

Jak zní Desatero Božích přikázání?

- 1) V jednoho Boha věřit budeš. Nebudeš mít jiné bohy mimo mě.
- 2) Nevezmeš jména Božího nadarmo.
- 3) Pomni, abys den sváteční světil.
- 4) Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi.
- 5) Nezabiješ.
- 6) Nesesmílíš.
- 7) Nepokradeš.
- 8) Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.

- 9) Nepožádáš manželky bližního svého.
- 10) Nepožádáš statku bližního svého.

Co potřebujeme, abychom se dostali do nebe?

Posvěcující milost Boží, kterou jsme přijali při sv. křtu.

Jmenuj šestero základních pravd víry!

- 1) Je jeden Bůh.
- 2) Bůh je nejvyšší spravedlivý.
- 3) Jsou tři božské osoby: Otec, Syn a Duch svatý.
- 4) Bůh Syn se stal člověkem, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a na věky spasil.
- 5) Duše lidská je nesmrtelná.
- 6) Milosti Boží je k spasení nevyhnutelně potřeba.

Kdo je to Duch Svatý?

Duch Svatý je třetí božská osoba, tedy tentýž pravý Bůh jako Otec i Syn.

Kdy byl Duch Svatý seslán Církvi?

Duch Svatý byl seslán Církvi o Letnicích, 50 dní po Kristově Zmrtvýchvstání.

Jak sestoupil Duch Svatý na učedníky Páně o Letnicích?

Duch Svatý přišel s mohutným hukotem (vichrem) v podobě jazyků, které sestoupily jako oheň na apoštoly shromážděné spolu s Pannou Marií.

Co Duch Svatý svým příchodem u apoštolů způsobil?

Duch Svatý apoštoly *osvítíl*, *posílil* je a dal jim *dar hovořit cizími jazyky a konat zázraky*.

Co Duch Svatý působí v nás?

Duch Svatý nám *dává nadšení* pro Krista (vítr, hukot), *posvěcuje* naši duši (oheň) a *pomáhá* nám svoji milostí (jazyky)

Jak působí Duch Svatý v Církvi?

Duch Svatý učí Církev křesťanskou víru *zachovávat*, *vyznávat* a *učit* a to až do konce světa.

Co vyhání Ducha Svatého z naší duše?

Těžký hřích!

Co v nás bude ve svátosti biřmování rozmnoženo a jak?

Ve svátosti biřmování v nás bude nepopsatelně velký dar Ducha Svatého rozmnožen a posílen, tím, že bude rozmnožen a posílen také náš život v milosti posvěcující

Co nám ulehčuje ctnost?

Konat dobro.

Co nám ulehčují dary Ducha Svatého?

Následovat ochotně Boží vnuknutí.

Vyjmenuj sedm darů Ducha Svatého!

1. moudrost
2. rozum

3. rada
4. síla
5. umění
6. zbožnost
7. bázeň Boží

V čem pomáhá moudrost naší duši?

Rozeznávat pravé dobro, co chce Bůh.

Co nám dává dar rozumu?

Vhled do pravd víry.

Jak nám pomáhá dar rady při službě Bohu?

Najít vhodné prostředky.

K čemu nás uschopňuje dar síly?

Vytrvat v těžkých situacích.

Jak jinak nazývá dar umění?

poznání, vědění

Jak nám dar umění (vědění) pomáhá vidět všechny věci?

V souvislosti s posledním cílem.

Co v nás působí dar zbožnosti?

Radost, že můžeme zůstat před Bohem.

Jakým způsobem se křesťané bojí Boha?

Úctou dětí k dobrému Otci.

Co to je ctnost?

Dobrý návyk.

Jak získáme ctnost?

Konáním dobrých skutků a milostí Boží.

Jak se nazývají tři božské ctnosti?

Víra, naděje láska.

Proč se víra, naděje a láska nazývají Božské ctnosti?

Protože nám byly dány samotným Bohem společně s milostí posvěcující.

Jak se nazývají čtyři kardinální ctnosti?

Moudrost, spravedlnost, statečnost a uměřenost.

V čem spočívá ctnost moudrosti?

Dříve přemýšlet, pak konat.

V čem spočívá ctnost spravedlnosti?

Dávat každému co mu náleží.

V čem spočívá ctnost statečnosti?

Začít konat dobro a vytrvat v něm i přes překážky.

V čem spočívá ctnost uměřenosti?

Vyhýbat se nemírnostem v užívání pozemských věcí, např. jídla.

Co jsou to plody Ducha Svatého?

Plody Ducha jsou dokonalost, které v nás Duch svatý utváří jako začátek věčné slávy.

Jak se nazývají plody Ducha Svatého které se projevují v našem vztahu k Bohu?

Láska, radost, pokoj.

Jak se nazývají plody Ducha Svatého které se projevují v našem vztahu k ostatním lidem?

Trpělivost, shovívavost, vlídnost, dobrota.

Jak se nazývají plody Ducha Svatého, které se projevují v našem vztahu k sobě samým?

Mírnost, věrnost, tichost, zdrženlivost, čistota.

Jak se nazývá kázání, kde Pán Ježíš mluvil o životě podle Evangelia?

Horské kázání neboli blahoslavenství. Mt 5,3-10

Vyjmenuj alespoň některá blahoslavenství!

1. Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.
2. Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.
3. Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.
4. Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.
5. Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.
6. Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha.
7. Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.
8. Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.

Kdo nám zasloužil Boží milost?

Ježíš Kristus.

Co je to milost posvěcující?

Nadpřirozený život duše, kterým se člověk stává dítětem Božím.

Kdy se uděluje milost posvěcující (poprvé)?

Při křtu.

Jak lze milost posvěcující ztratit?

Těžkým hříchem.

Jaké přestoupení Božího zákona je těžkým hříchem?

1. dobrovolné
2. vědomé
3. ve vážné věci

Jak lze ztracenou milost posvěcující znovu získat?

Svátostí smíření (nebo dokonalou lítostí, která je spojena s touhou se vyzpovídat jak jen to bude možné).

Jak působí milost pomáhající?

Osvěcuje rozum a posiluje vůli.

Jak se svátost biřmování uděluje?

Vkládáním rukou biskupa (nebo k tomu pověřeného kněze), mazáním sv. křížmem a slovy: „Znamenám tě znamením kříže a posiluji tě chrismatem spásy.“

Co znamená vkládání rukou a mazání olejem?

Vkládání rukou znamená přenášení darů Ducha Svatého a mazání sv. křížmem značí posílení v Duchu Svatém.

Jak se získává sv. křížmo a co symbolizuje?

Sv. křížmo se skládá z olivového oleje a balzámu a je svěceno biskupem vždy na Zelený čtvrtek. Slovo křížmo, latinsky „chrisma“ je příbuzné slovu „Kristus“, to znamená „Pomazaný“ Duchem Svatým.

Proč se při mazání sv. křížmem biřmovanec označuje křížkem na čele?

Znamená to nesmazatelné znamení, kterému se biřmovanci dostává a také to připomíná, že biřmovaný křesťan má i navenek vyznávat Ježíše Krista.

Co znamená políček na tvář?

Mírný políček na tvář nám připomíná, že máme být připraveni pro víru také trpět.

Co znamená slovo „Ritus“?

Ritus neboli obřad je symbolický úkon, který navenek znázorňuje to, co není smyslově vnímatelné.